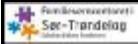

Vernepleierutdanninga, HIL, 26. august 2015

Møte med en ny virkelighet

 Mestring og habilitering i et familieperspektiv.

Egil Rian

- Ektemann til Vigdis
- Far til Henning og Linn Sophie
- Interessepolitisk foreningsarbeide
- Foreleser
- Barnevernspedagog (-98)
- Miljøterapeut ved BUP-klinikken
- BFT, Trondheim kommune.
- Famillevernkontoret i Sør-Trøndelag
Samlivskurs – Hva med oss? –
Familieterapeut og mekler

Før vi starter...

Presentasjonsform / Forelesningsmetode:

- Belyse det generelle ved hjelp av konkrete eksempler
- Tar utgangspunkt i egne opplevelser
- Faglig > personlig < privat

Refleksjon og ettertanke
Dialog og Spørsmål
Pausar
Dokumentasjon
Evaluering

Oversikt

- Presentasjon
- En historie
  - En lykkelig start
  - Diagnosen
  - Konsekvenser for familien
- Mestring
- Søsken
- Møtet med hjelpeapparatet
- Individuell (habiliterings)plan
- "En tøff jobb"
- "It's now or never"

En lykkelig start

- En normal "kjernefamilie" med lyse framtidsutsikter.
- Før og etter diagnosen.
- Spielmeyer-Vogt

hva er Spielmeyer-Vogt?

- Sjeldent, ca. 40 tilfeller i Norge.
- Fremadskridende arvelig hjernesykdom.
- Blindhet
- Epilepsi (Lite kontrollerbar GTK)
- Redusert korttidsminne og sviktende læreevne
- Fysisk og mental stagnasjon og tilbakegang
- Bortfall av talespråk
- Tidlig død

en ny virkelighet.

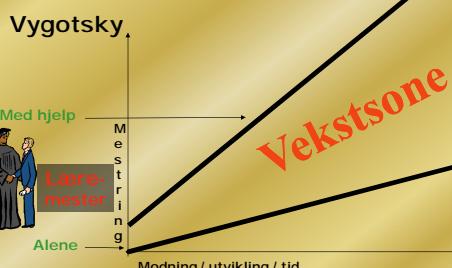

- Sjeldenhets
- Fremadskridende multifunksjonshemming
- Forkortet livslengde

Å mestre hverdagen

- Alt som før, men "alt" er snudd på hodet
  - Forventninger til barn
  - Det tapte og det nye barnet
- Informasjon**
  - Motta, bearbeide og gi videre
- Sjokk - livskrise**
  - Det normale i å reagere forskjellig
  - Forskjellig mestringsstrategier
  - Liv M. Lassen: "Men livet lever."
- Å lære å mestre**

Å lære å mestre

Å leve med funksjonshemning over lang tid.

- Psykisk belastning over tid**
  - Kronisk krise – vedvarende sorg
  - "Maraton-effekten"
- Utbrenthet

Utbrenthet - Hva er det?

The screenshot shows a website for 'Bufetat' (Child Welfare) with the URL www.bufetat.no. The page has a header with the logo and the text 'Bufetat - Norges riksorganisasjon for barn og familie'. Below the header, there is a large image of a smiling child. The main content area is titled 'Familie og samliv' (Family and Community Life). It features several boxes with links:

- Hjelp til forholdet og familiens
Personell • Famillietips • Samfunn og
velledrag i grupper • KlimatetsTV
- Vedtekting for foreldre
Dørs venner til barnet • Hjelpe vurderingar • skilsmisseberedning og
yngre venner
- Melding, skjæring
Samfunn • KlimatetsTV

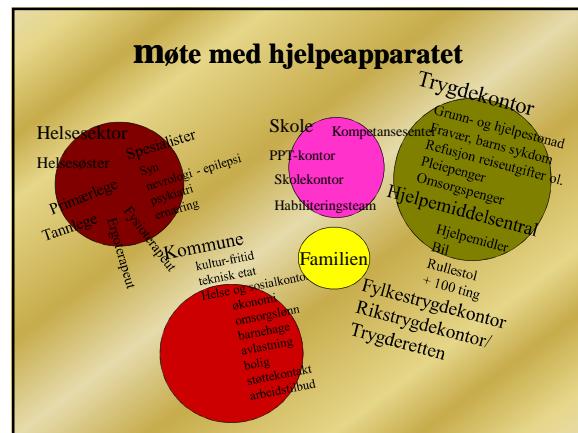
familieperspektiv

lille ”storesøster”

linn Sophie.

- Syk / frisk ?
  - to syke barn?
- Oppmerksomhet / normalisering.
- Utopi å tro på en ”harmonisk” oppvekst under slike forhold
- Søsken til alvorlig funksjonshemmende har ofte større problemer enn vi gjerne vil tro

Mor/ mamma- far/ pappa

<ul style="list-style-type: none"> • Jurist • Teknikker • Motivator • Lærer • Sjåfør • Lege • Sykepleier • Fysioterapeut • Ergoterapeut • Helseøster • All verdens konsulenter • Assistent • Psykolog • Ekspert • diplomat 	<ul style="list-style-type: none"> • Finansrådgiver • Byggmester • Arkitekt • Revisor • Kjempegod saksbehandler • Usedvanlig god formuleringsevne både skriftlig og muntlig. • Politiker • Statsviter • Rådgiver • Sosionom • Taktikkert • Byråkrat • Spåmann/ dame.
---	---

God løsninger
handler nesten aldri om ”systemet”,
sjeldent om lovverk,
av og til om ressurser,
ofte om kreativitet
og alltid om vilje.

”Ny” Lovgivning fra 01.01.2001

- Individuell plan
- Helselovgivning endret: Lov om:
  - Pasientrettigheter
  - Kommunehelsetjenesten
  - Spesialisthelsetjenesten
  - Psykisk helsevern
- Mennesker med behov for langvarige, omfattende og koordinerte tilbud.
- Tilbuddet skal være helhetlig og individuelt tilpasset
- Plassering av koordineringsansvar
- Forskrifter og veiledere fra 01.07.01. og 12.05

Stikkord
om
individuell plan

- Arbeidsmetode. Kontinuerlig prosess.
- Planen ingen verdi i seg selv.
- Historikk /presentasjon, ressursorientert
- Ikke mangelliste
- Framtidsvisjon (til og med neste overgang?)
- Mål, delmål
- Opplevde behov
- Realistiske tidsavgrensede tiltak
- Evaluering av gjennomføring

Å leve = **å oppleve**

Opplevelse = **aktivitet**

Vekst til avhengighet.

hennings situasjon i dag.

Bolig	
Transport	
Arbeide	

En Tøff Jobb
Fra Pizzabrett til Pengebinge

- Innbegrep i tiden:
  - "Inkludering"
  - "Likeverdig rett til arbeid"
  - "Et meningsfylt liv"
- Tok utgangspunkt i Hennings interesser og ferdigheter og ikke i eksisterende arbeidstilbud.
- Arbeidsmetoden.
- Positive virkninger av Andeby-prosjektet
- Hva med framtidta?
- Habilitering i praksis.

It's now or never!
Henning to Graceland.

Hva handler dette egentlig om?

Muligheter
estring
enning
Livskvalitet
.... å oppleve

Egil Rian
Tlf: 92262494
E-post: egrias@online.no
Nettsted: www.sammenheng.no
FIST: www.bufdir.no/Familie/Kontor/Sør_Trondelag